

Ispitivanje javnog mnijenja

PRISM RESEARCH

Obala Kulina Bana 15/1

71000 Sarajevo

Bosna i Hercegovina

Phone: + 387 33 251230

Fax: + 387 33 251238

prism@prismresearch.ba

www.prismresearch.ba

Metodologija istraživanja

Metodologija

- Metoda:** Face-to-face (Osobni, terenski intervjui, licem u licem)
- Uzorak:** Slučajan uzorak. Ispitanici unutar domaćinstava birani metodom “Posljednjeg rođendana”(ispitanik je osoba koja je u datom domaćinstvu posljednja slavila rođendan), za osobe starije od 18 godina.
- Veličina uzorka:** N = 1550 ispitanika. Uzorak reprezentativan za populaciju građana BiH starijih od 18 godina. Maksimalna greška uzorka $\pm 3\%$ (95% interval sigurnosti za incidenciju odgovora od 50%).
- Vrijeme anketiranja:** Decembar, 2006.
- Izvođač anketiranja:** Prism Research

Demografske karakteristike uzorka

Demografske karakteristike uzorka

Uzorak N=1550		N	%
ENTITET	F BIH	903	58.3
	RS	614	39.6
	Distrikt Brcko	33	2.1
	Total	1550	100.0
TIP NASELJA	Grad	665	42.9
	Selo	885	57.1
	Total	1550	100.0
SPOL	Muško	760	49.0
	Žensko	791	51.0
	Total	1550	100.0
GODINE	18-35	477	30.8
	36-50	390	25.1
	51+	683	44.1
	Total	1550	100.0

Uzorak N=1550		N	%
OBRAZOVANJE	Bez obrazovanja	266	17.2
	Osnovna škola	297	19.2
	Srednja škola	817	52.7
	Fakultet	169	10.9
	Total	1550	100.0
NACIONALNOST	Bošnjačka	733	47.3
	Srpska	552	35.6
	Hrvatska	204	13.1
	Ostali	39	2.5
	NA/BO	23	1.5
	Drugo	1550	100.0

Rezultati istraživanja

Glavni nalazi

- Na nivou države 5.7% građana tvrdi da trenutno radi na crno, s tim da je ta pojava donekle više prisutna u Federaciji (7.5%), nego u Republici Srpskoj (3.3%). Čini se da osobe mlađe dobi (9.3%), te osobe sa najviše završenom srednjom školom (9.1%) češće rade na crno.
- Među onima koji rade na crno, velika većina (87.1%) se slaže da bi na svom radnom mjestu radila dosta efikasnije i predanije ako bi bila prijavljena.
- Istraživanje pokazuje da dvije trećine (68.7%) osoba koje rade na crno su u isto vrijeme prijavljeni na Birou za zapošljavanje kao nezaposlene osobe. Međutim, oni koji nisu prijavljeni na Birou, a rade na crno, i dalje imaju optimističan stav i vjeruju da će se stvari u budućnosti promijeniti iako nemaju ni zdravstveno, ni penziono osiguranje.
- Među ispitanicima koji trenutno ne rade na crno, njih 12.3% je ipak nekada radilo na crno. I u ovom slučaju, osobe mlađe životne dobi te višeg obrazovnog statusa su češće bili prisiljeni raditi na crno. Naime, svaka peta osoba (20.1%) u dobi između 18 i 35 godina je nekada u svom životu radila na crno.
- Skoro svaki deseti ispitanik (9.6%) ima nekog člana porodice koji također radi na crno.

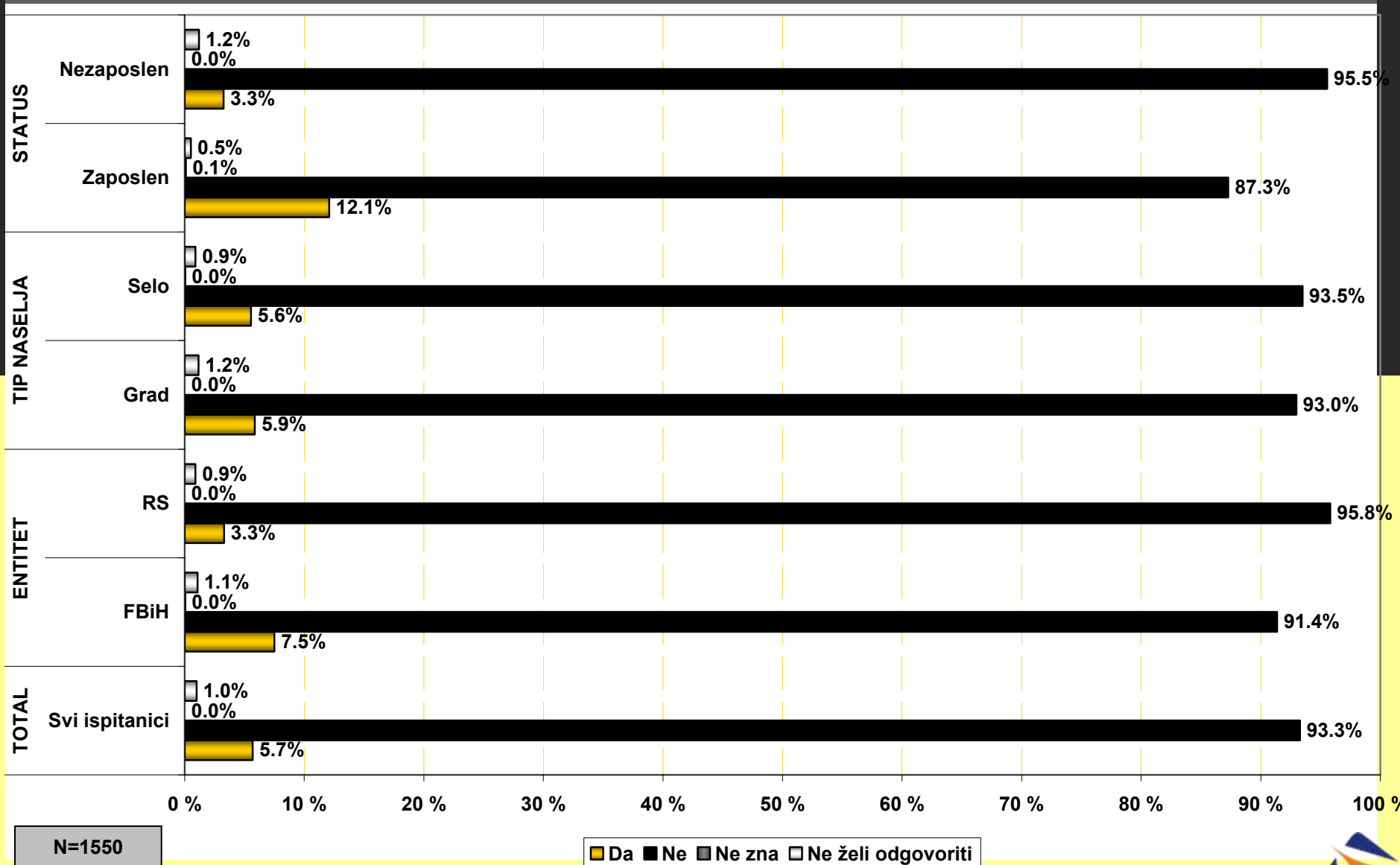
Glavni nalazi

- Međutim, mišljenja ispitanika su podjeljena kada je u pitanju poduzimanje neke akcije protiv rada na crno. Naime, podjednak je procenat onih građana koji bi takav rad prijavili inspekciji i onih koji ne bi ništa poduzeli po tom pitanju.
- Prijavljivanje inspekciji, kao jedan od načina rješavanja tog problema, je uglavnom opcija za osobe višeg obrazovnog statusa i starije životne dobi. S druge strane, mlađe osobe i osobe sa srednjoškolskim obrazovanjem većinom ne bi ništa poduzeli protiv svog poslodavca. Razlog tome može biti i podatak da prema rezultatima ove ankete, upravo ove osobe najčešće i rade na crno. Interesantan je podatak, da polovina trenutno zaposlenih ispitanika (51.1%) ne bi nikada prijavila poslodavca inspekciji, za razliku od više od trećine trenutno nezaposlenih ispitanika (38.5%).
- Ipak, kao najčešći razlog zbog kojeg neki ispitanici ne bi prijavili svog poslodavca je da se time ništa neće promijeniti, te strah od nemogućnosti pronalaska novog posla.
- I na kraju, građane smo upitali da li su ikada bili izloženi nekim oblicima zlostavljanja od strane njihovih poslodavaca. Većina građana nikada nije imala takvo iskustvo, dok 5.9% navodi da su bili izloženi psihičkom zlostavljanju.

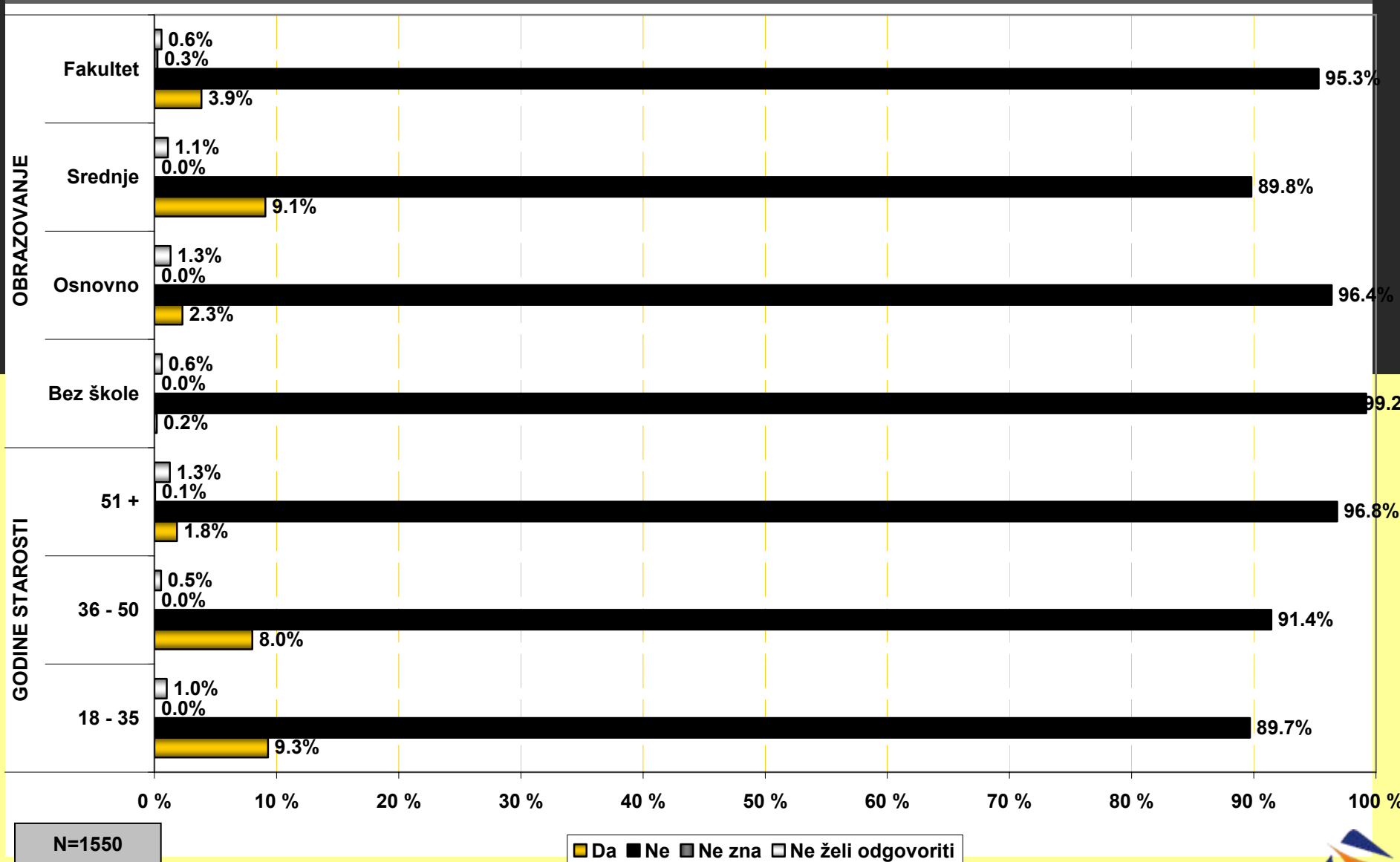
P1. Da li trenutno radite na crno?

Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu, tipu naselja i radnom statusu

P1. Da li trenutno radite na crno?

Prikaz prema dobi i obrazovanju

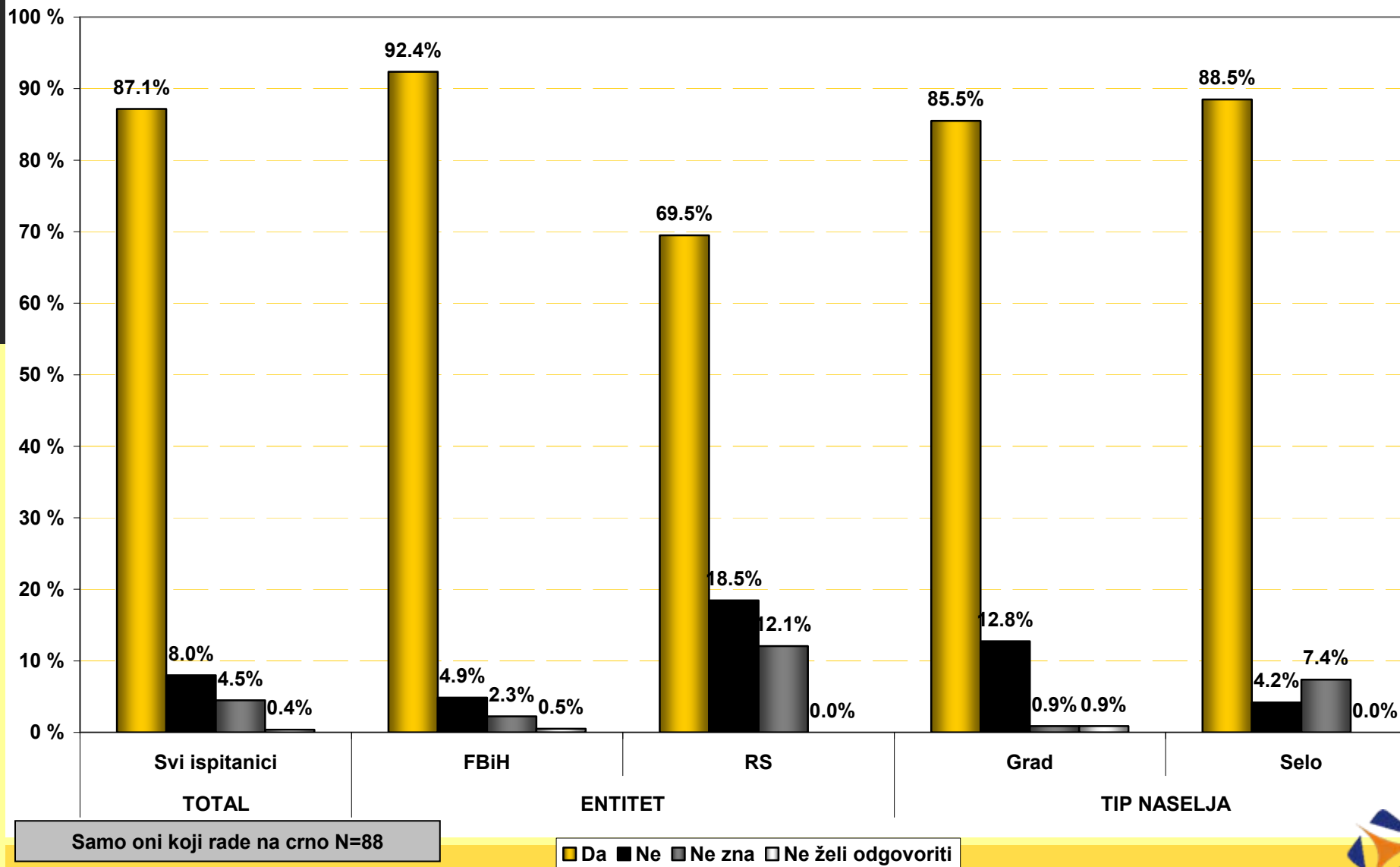

N=1550

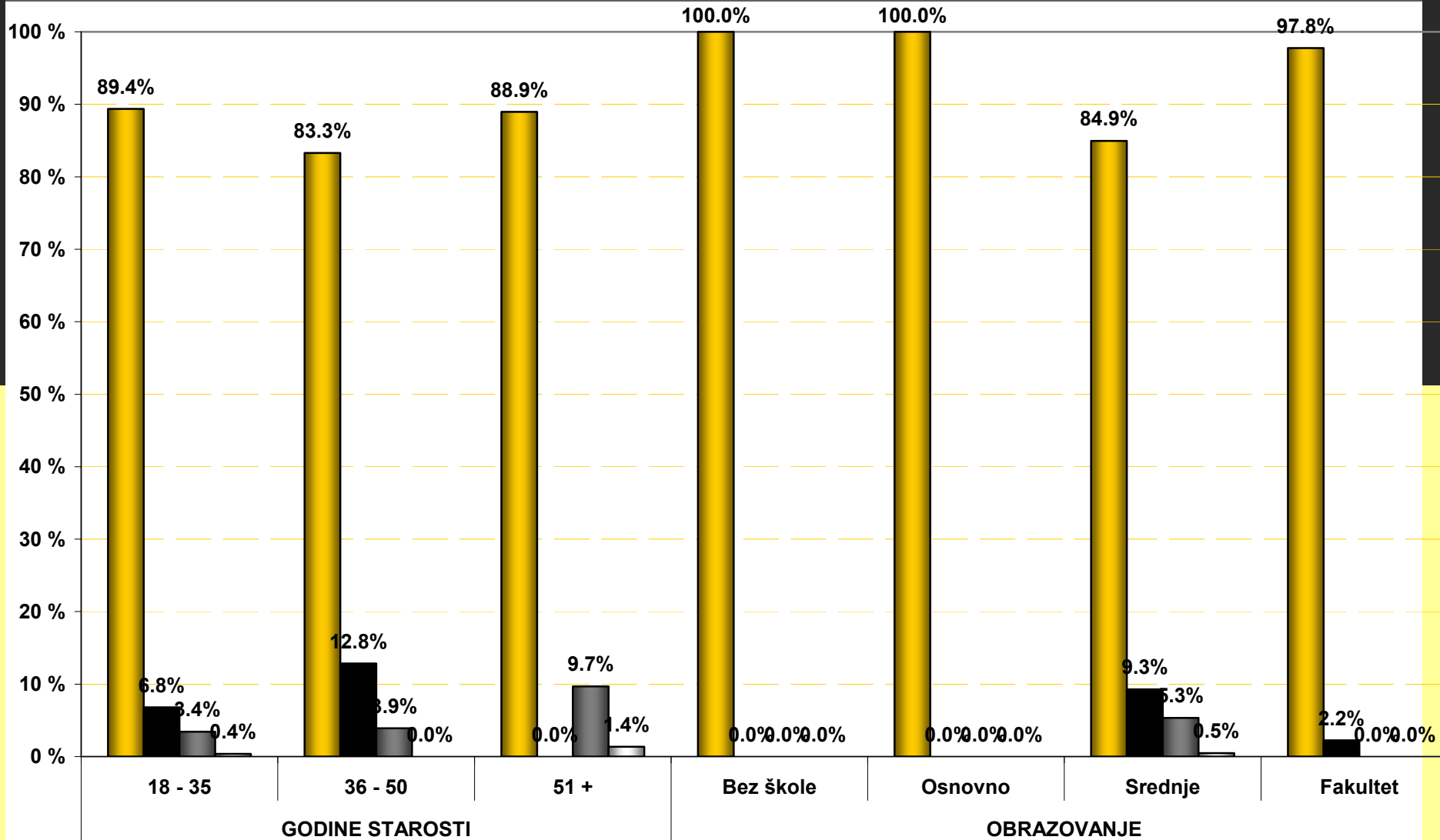
Da Ne Ne zna Ne želi odgovoriti

P2. Da li bi ste radili efikasnije i bili više predani poslu ako bi bili prijavljeni?
 Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu i tipu naselja

P2. Da li bi ste radili efikasnije i bili više predani poslu ako bi bili prijavljeni? Prikaz prema dobi i obrazovanju

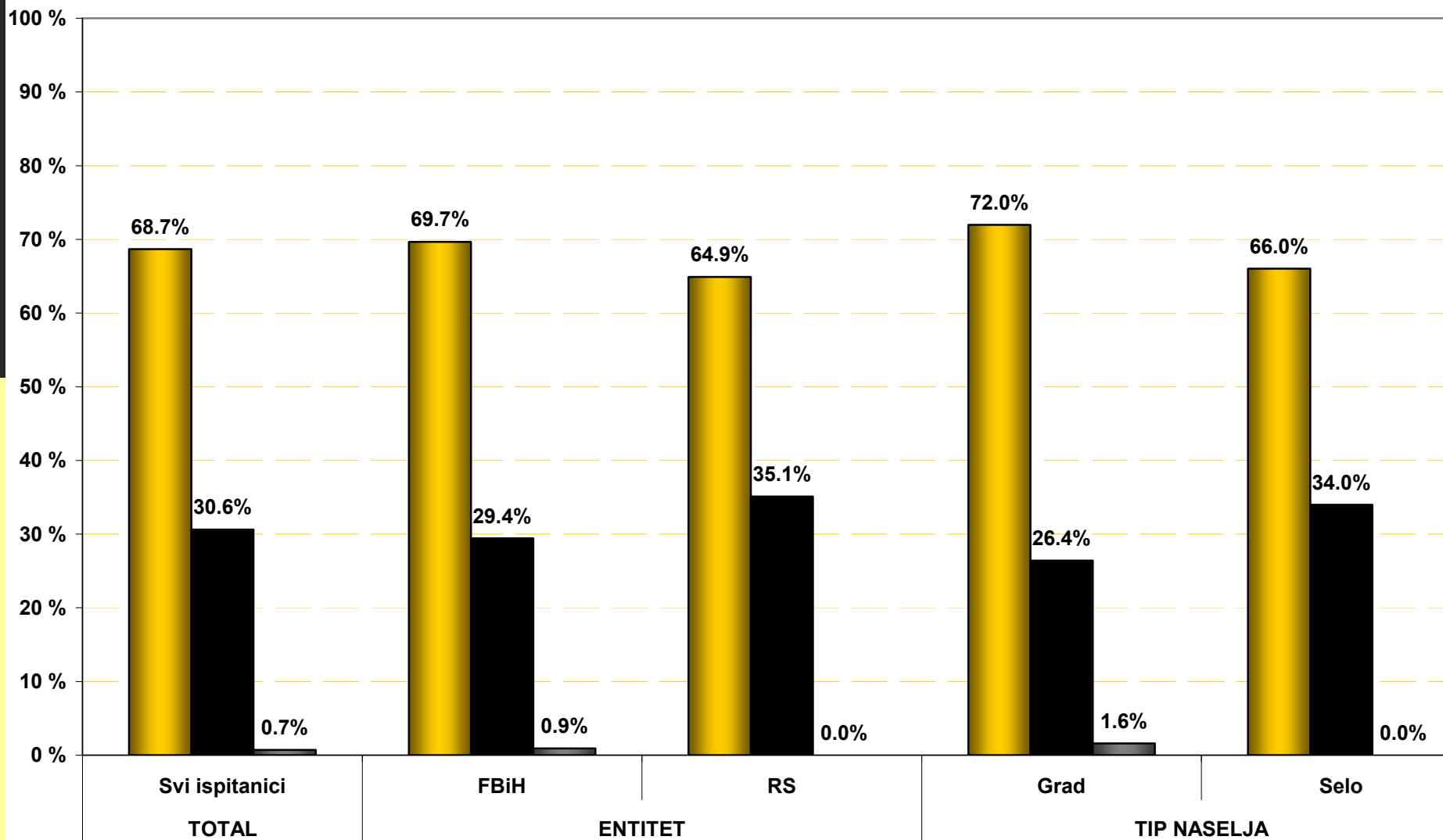

Samo oni koji rade na crno N=88

■ Da ■ Ne ■ Ne zna □ Ne želi odgovoriti

P3. Da li ste prijavljeni kao nezaposlena osoba na Birou za zapošljavanje? *Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu i tipu naselja*

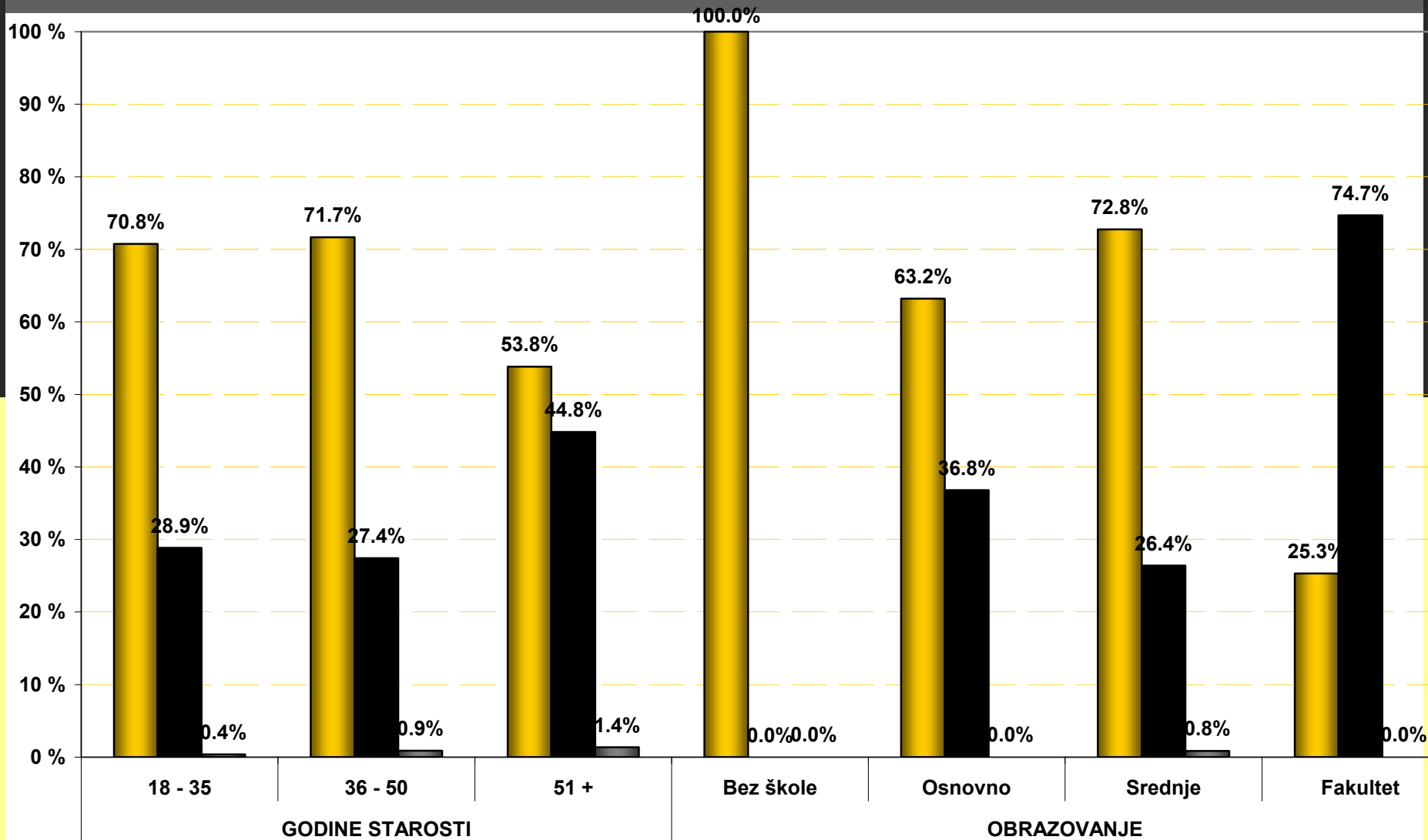

Samo oni koji rade na crno N=88

■ Da ■ Ne ■ Ne želi odgovoriti

P3. Da li ste prijavljeni kao nezaposlena osoba na Birou za zapošljavanje? Prikaz prema dobi i obrazovanju

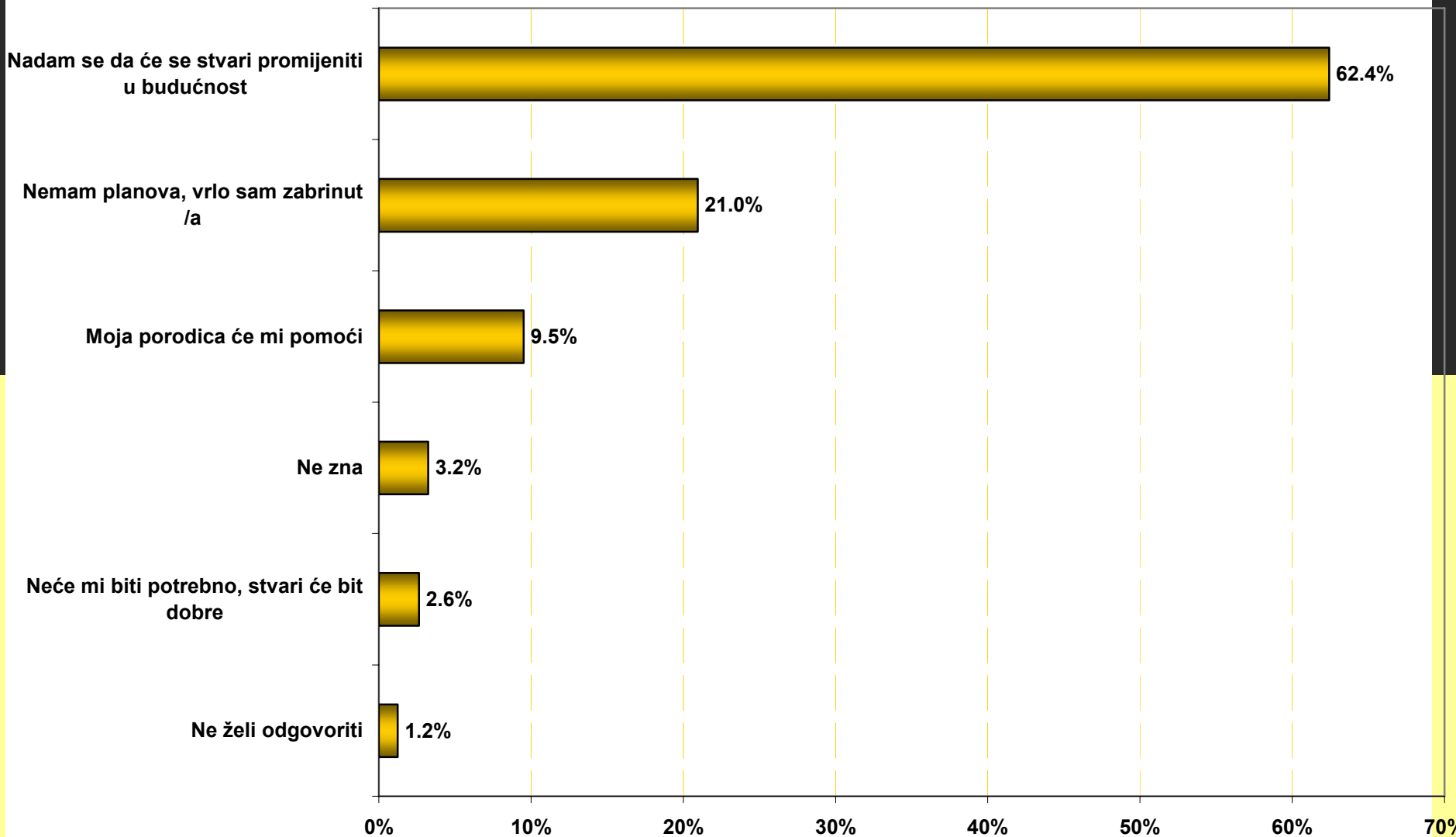

Samo oni koji rade na crno N=88

■ Da ■ Ne ■ Ne želi odgovoriti

P4. Koji su vaši planovi za budućnost s obzirom da nemate penziju ili zdravstveno osiguranje? *Prikaz za cijelu BiH*

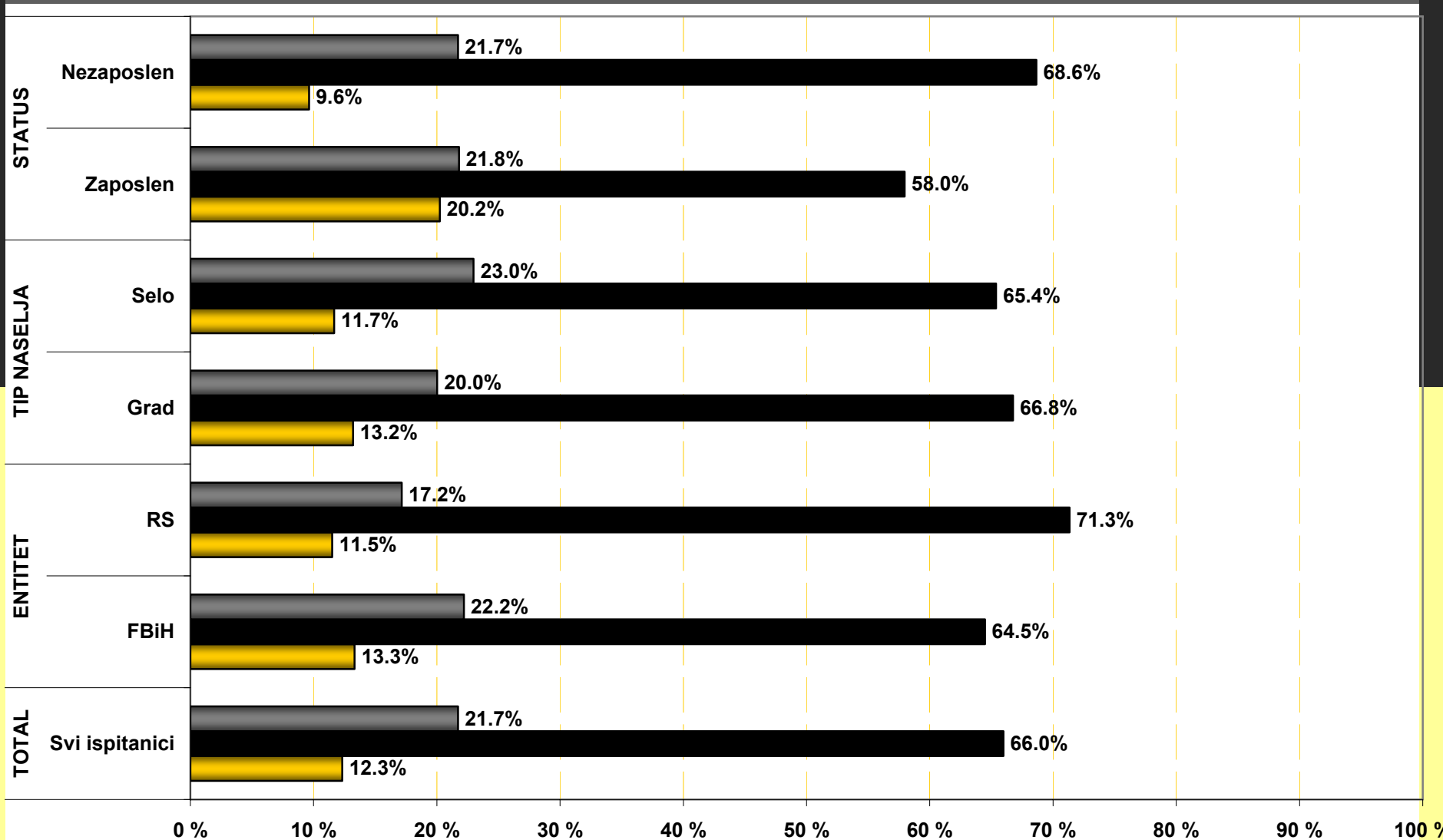

Samo oni koji rade na crno i nemaju penziju i zdravstveno osiguranje N=28

P5. Da li ste ikada radili na na crno?

Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu, tipu naselja i radnom statusu

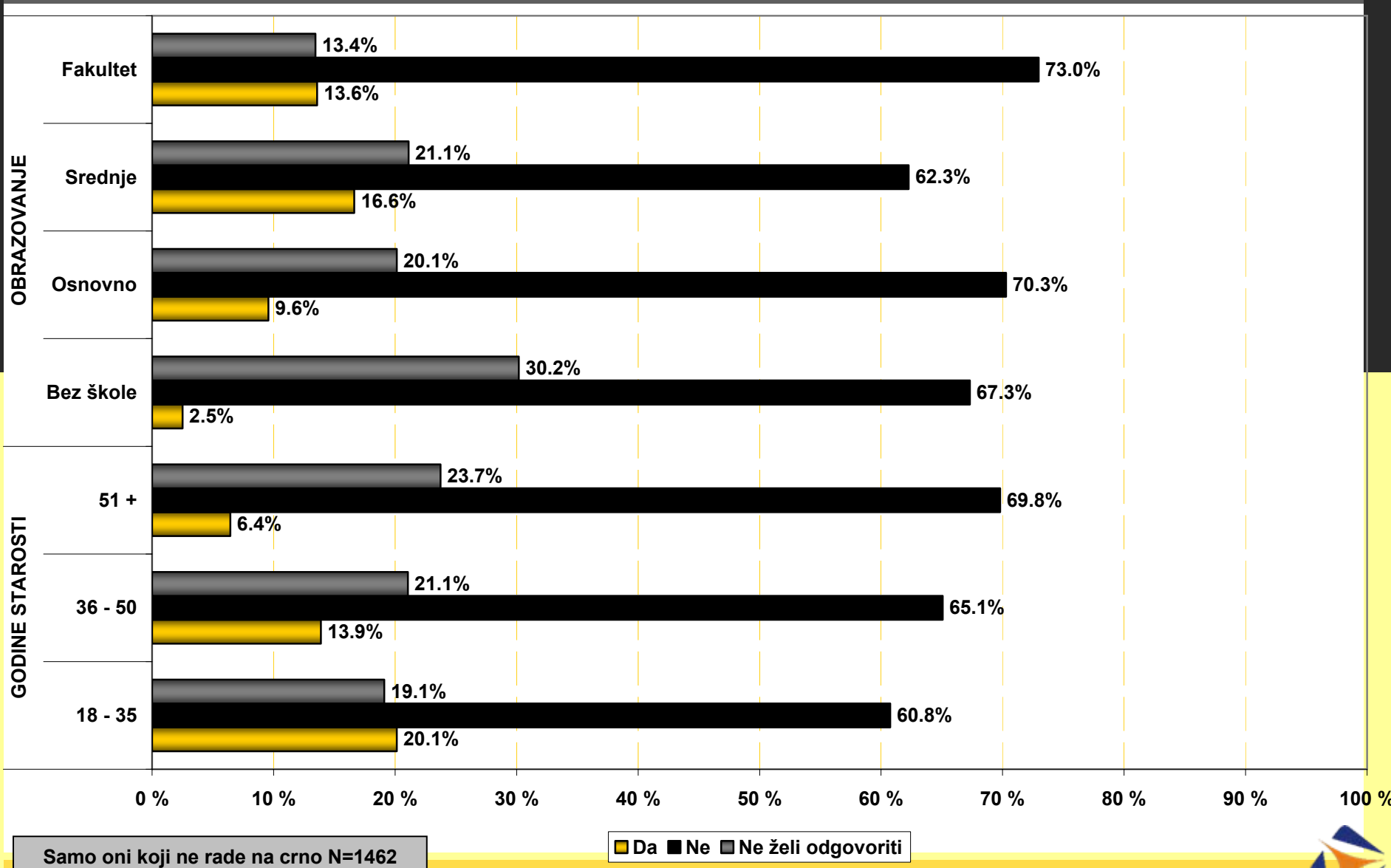

Samo oni koji ne rade na crno N=1462

Da Ne Ne želi odgovoriti

P5. Da li ste ikada radili na na crno? Prikaz prema dobi i obrazovanju

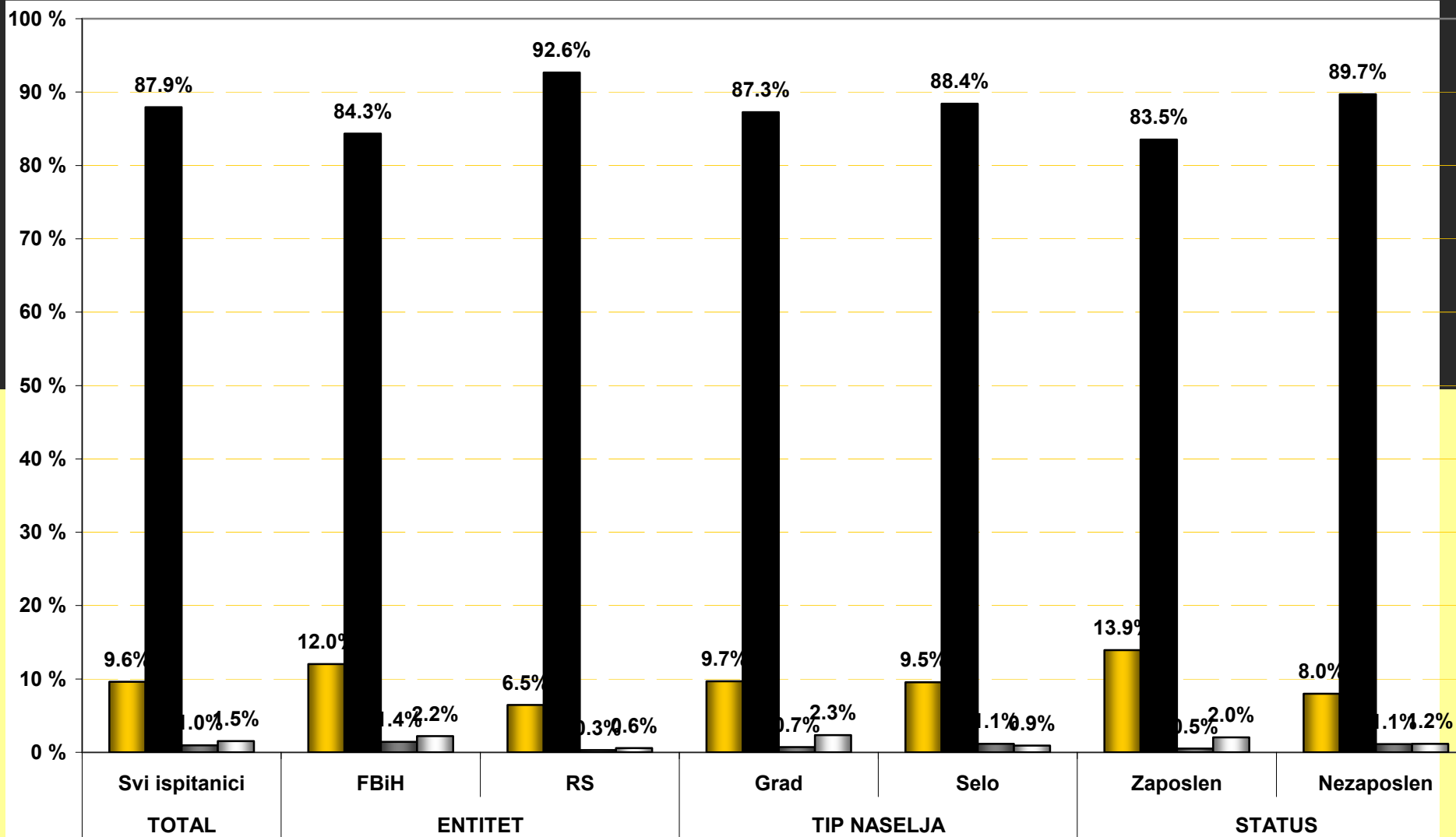

Samo oni koji ne rade na crno N=1462

Da Ne Ne želi odgovoriti

P6. A da li neko od vaše uže porodice trenutno radi na crno?
 Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu, tipu naselja i radnom statusu

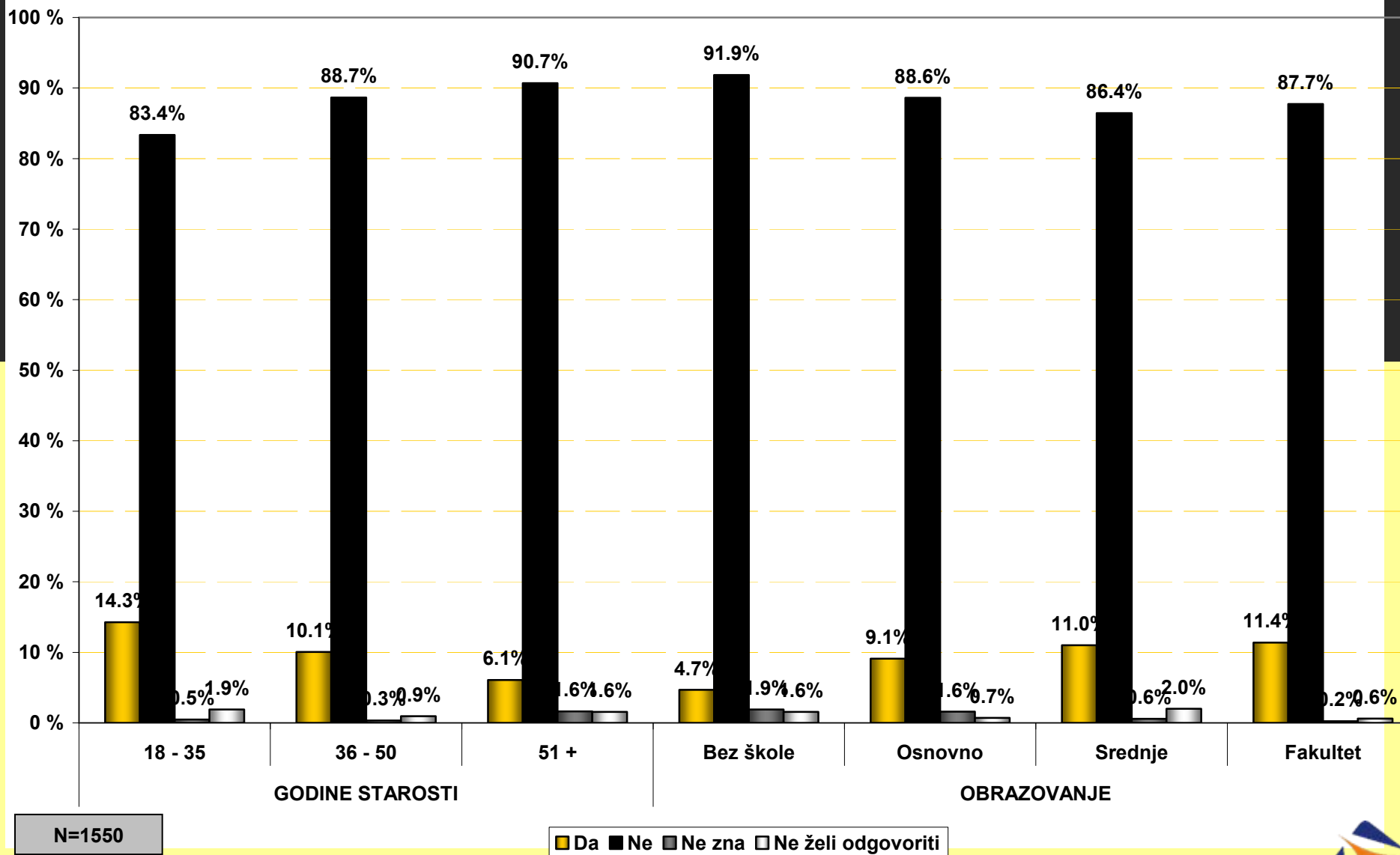
N=1550

■ Da ■ Ne ■ Ne zna □ Ne želi odgovoriti

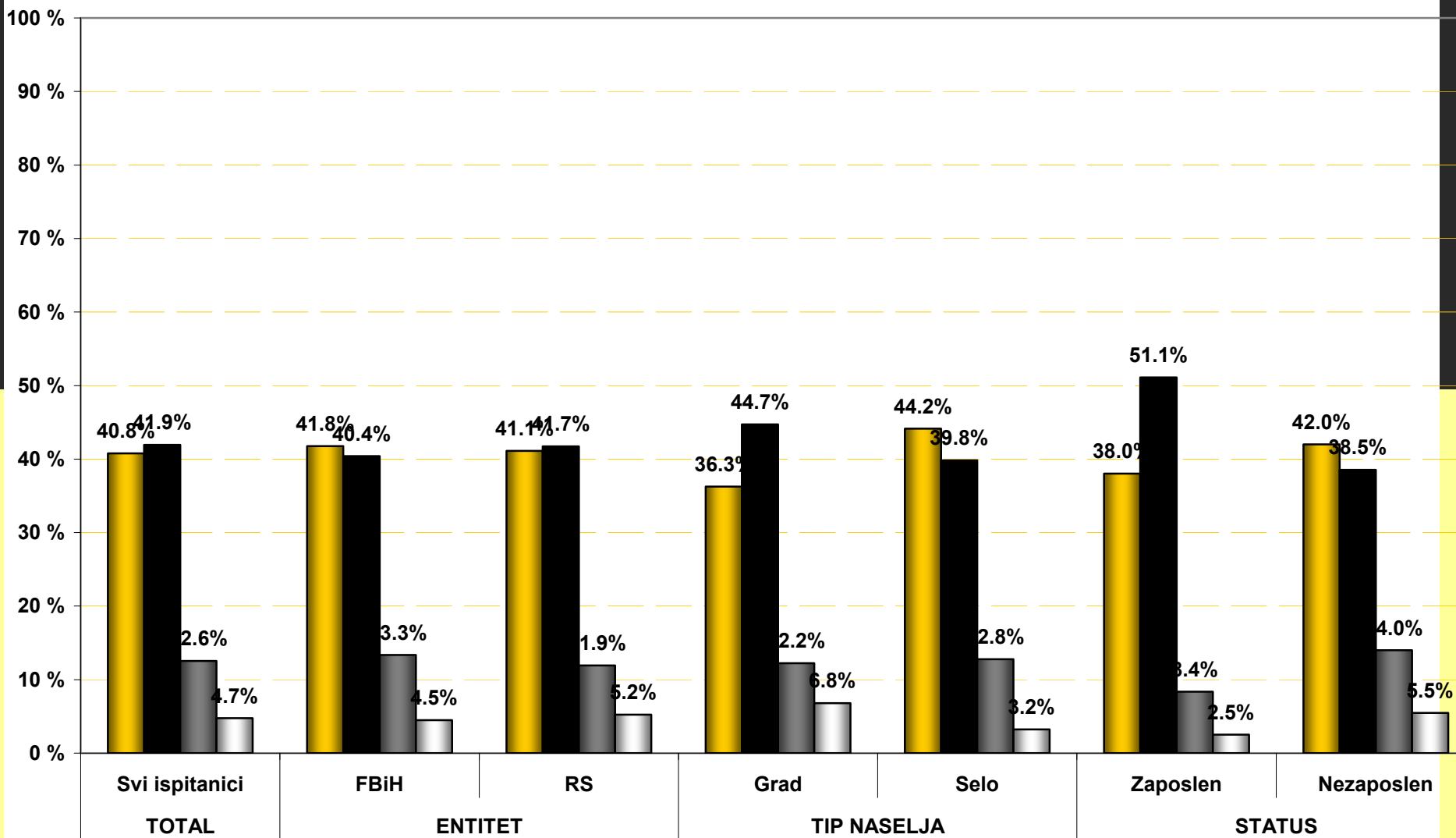
P6. A da li neko od vaše uže porodice trenutno radi na crno?

Prikaz prema dobi i obrazovanju

P7. Da li biste ikada prijavili svog poslodavca kod kojeg radite na crno inspekciji?

Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu, tipu naselja i radnom statusu

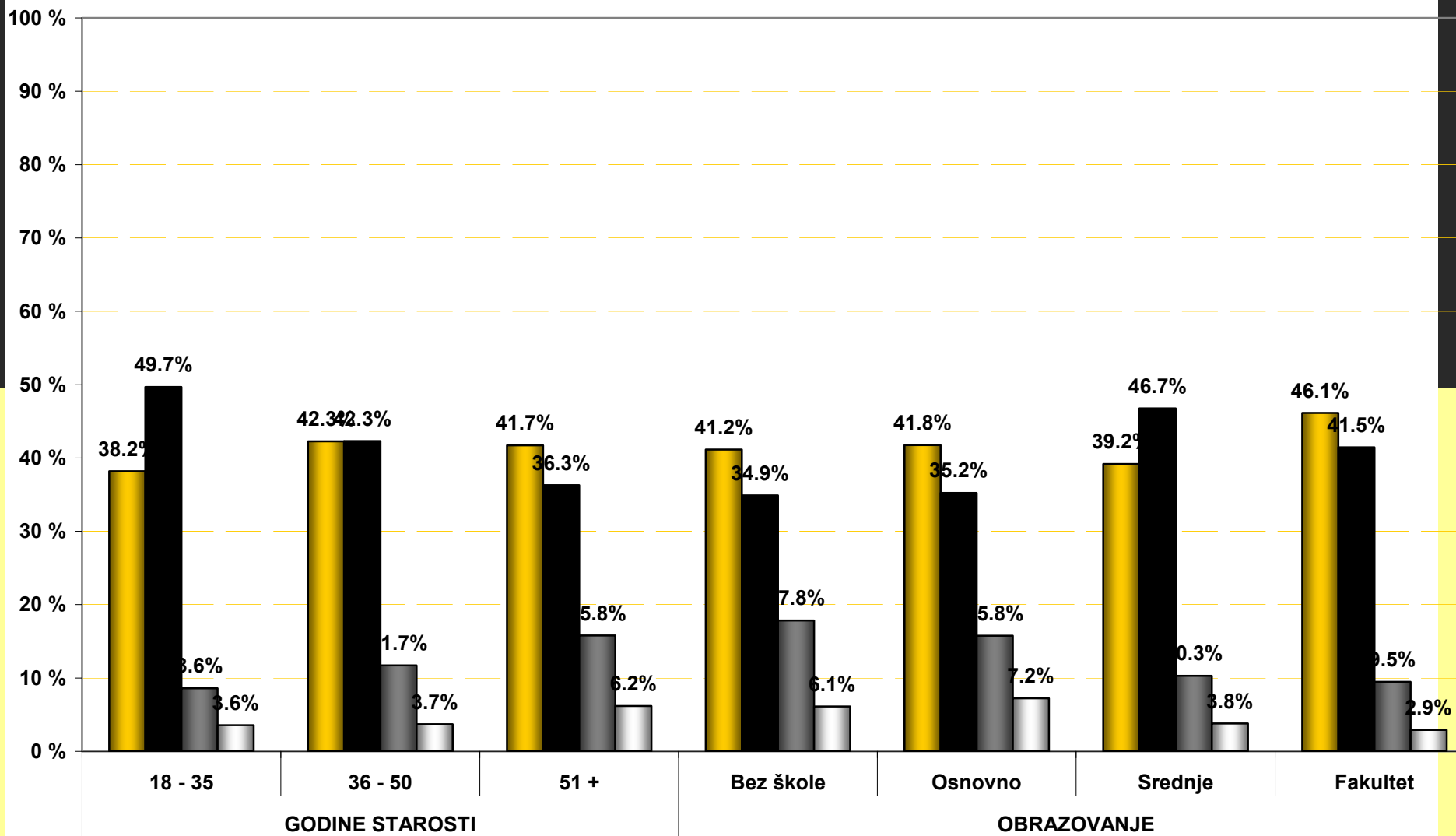
N=1550

■ Da ■ Ne ■ Ne zna □ Ne želi odgovoriti

P7. Da li biste ikada prijavili svog poslodavca kod kojeg radite na crno inspekciji?

Prikaz prema dobi i obrazovanju

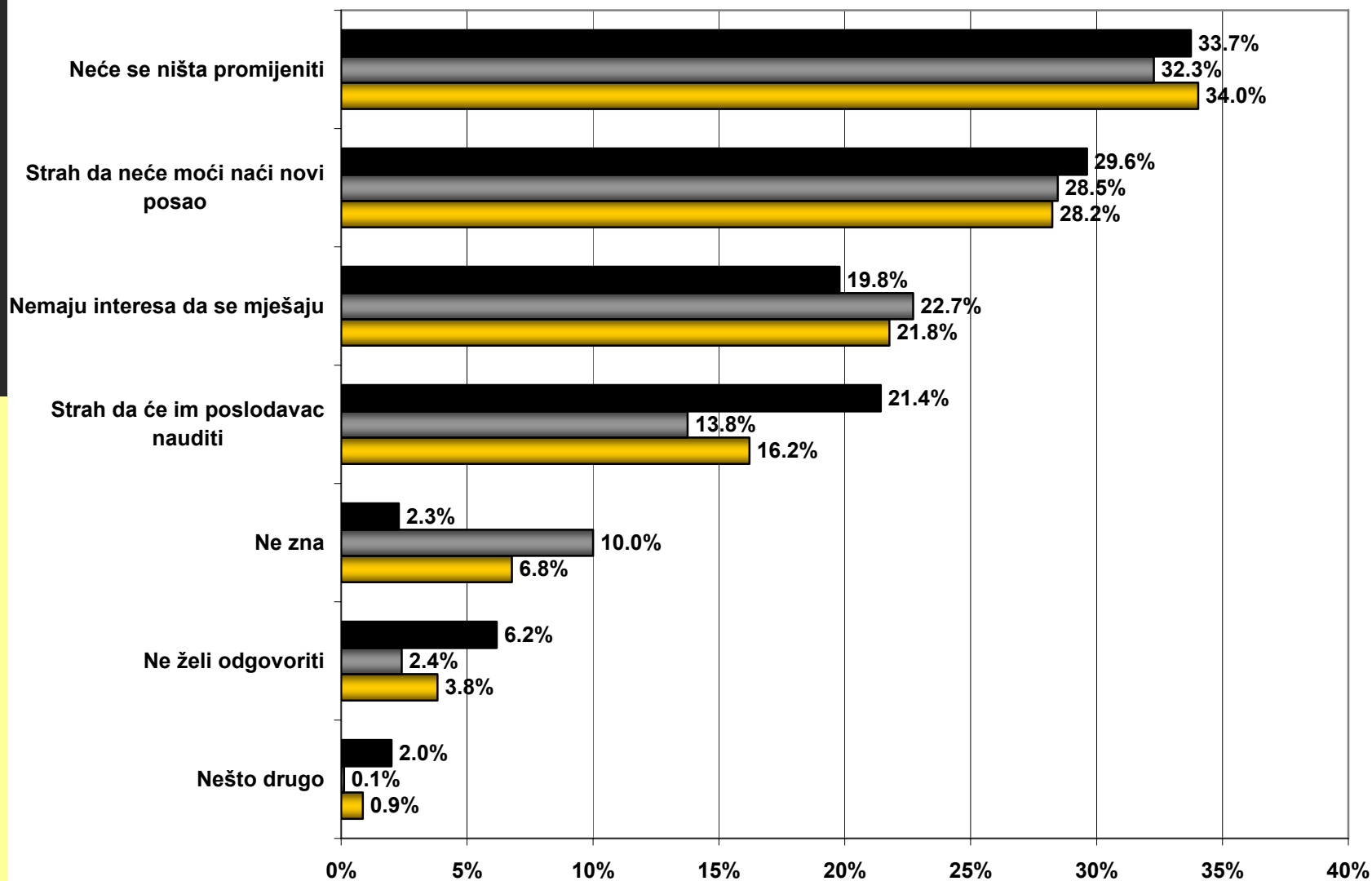
N=1550

■ Da
 ■ Ne
 ■ Ne zna
 ■ Ne želi odgovoriti

P8. Zašto nikada ne biste prijavili poslodavca inspekciji rada?

Prikaz za cijelu BiH i prema entitetu

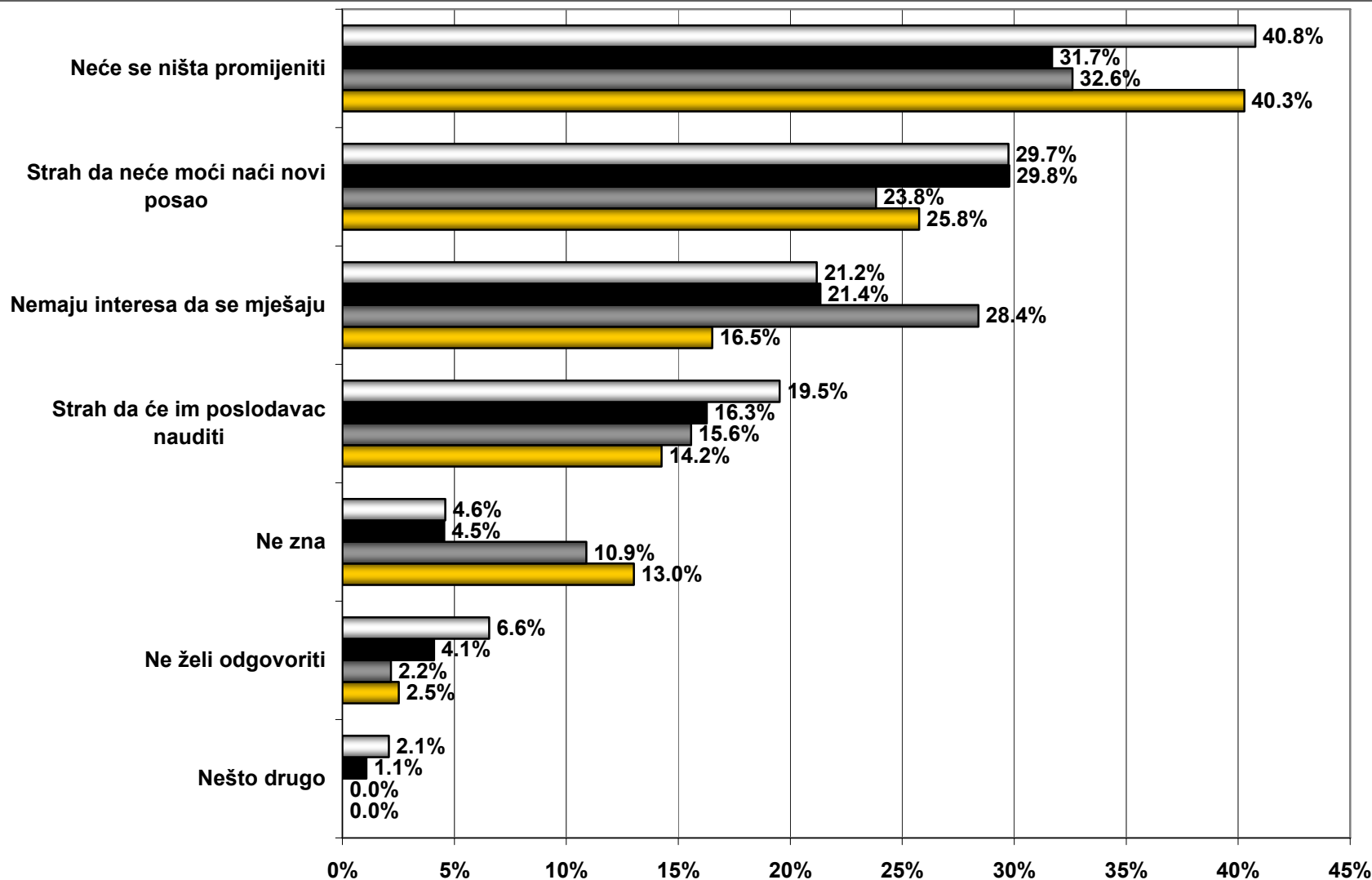

Samo oni koji ne bi prijavili N=726

■ Svi ispitanici ■ FBiH ■ RS

P8. Zašto nikada ne biste prijavili poslodavca inspekciji rada? Prikaz prema obrazovanju

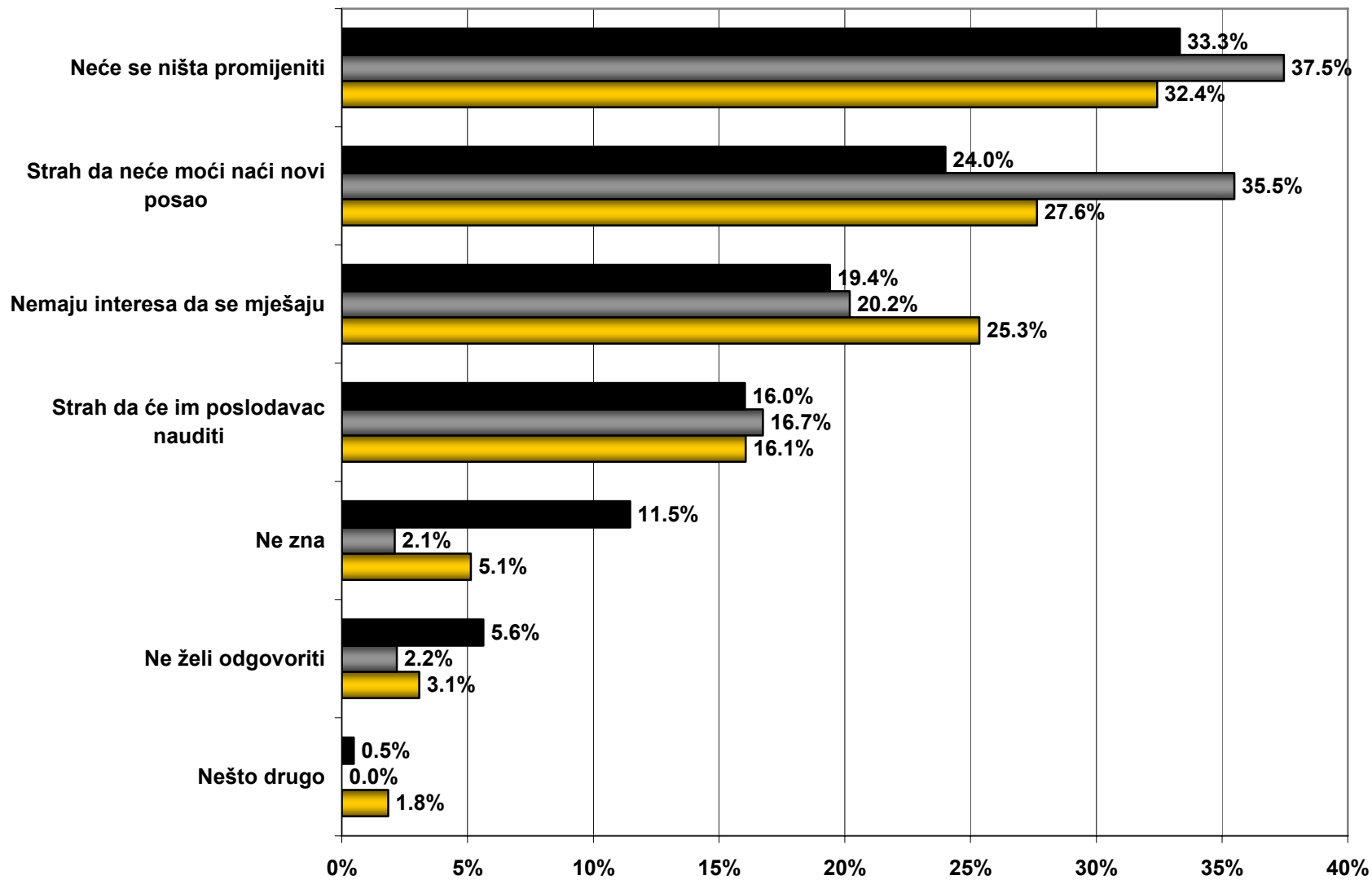

Samo oni koji ne bi prijavili N=726

■ Bez škole ■ Osnovno ■ Srednje □ Fakultet

P8. Zašto nikada ne biste prijavili poslodavca inspekciji rada? *Prikaz prema dobi*

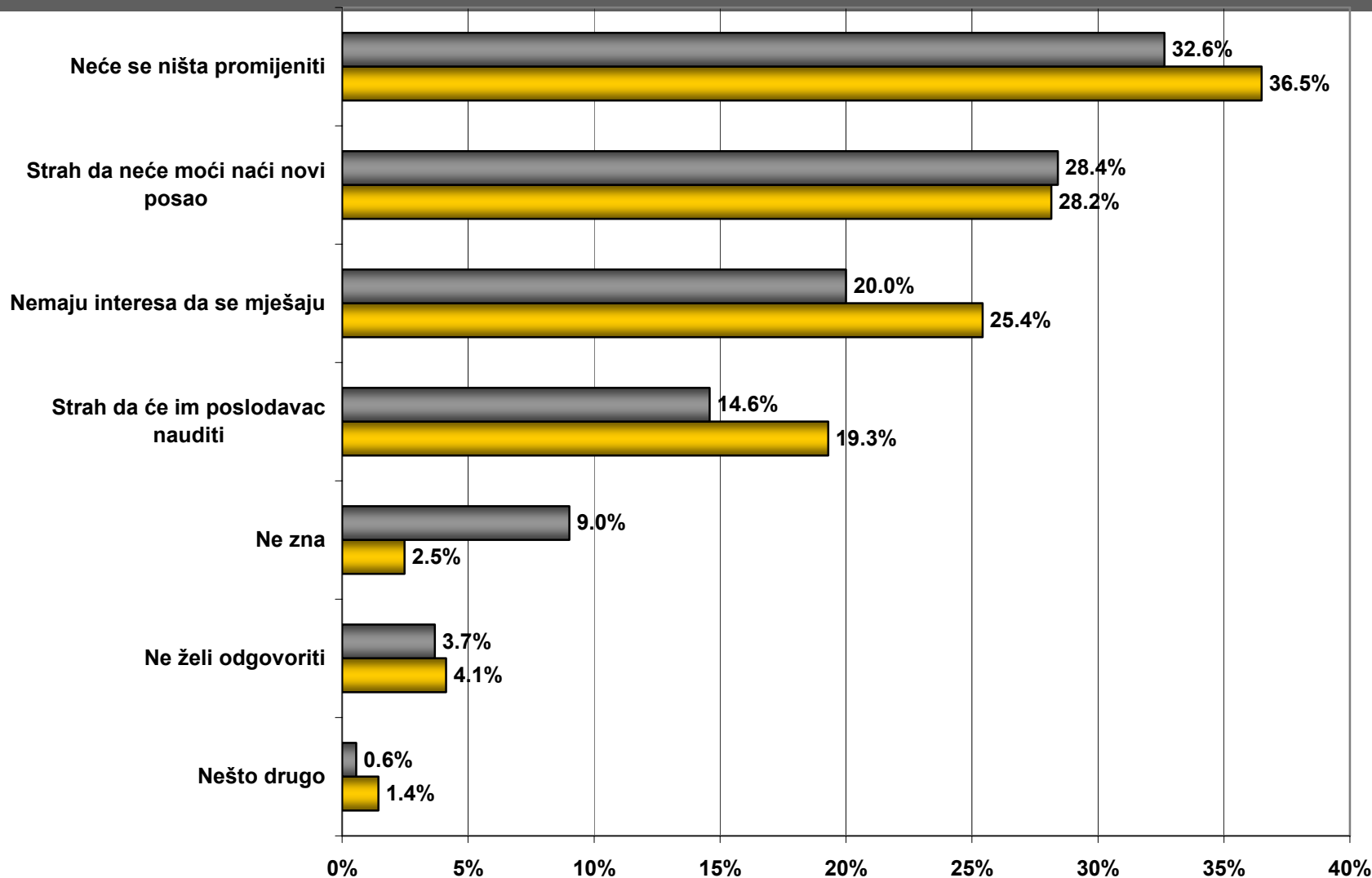

Samo oni koji ne bi prijavili N=726

■ 18 - 35 ■ 36 - 50 ■ 51 +

P8. Zašto nikada ne biste prijavili poslodavca inspekciji rada? *Prikaz prema radnom statusu*

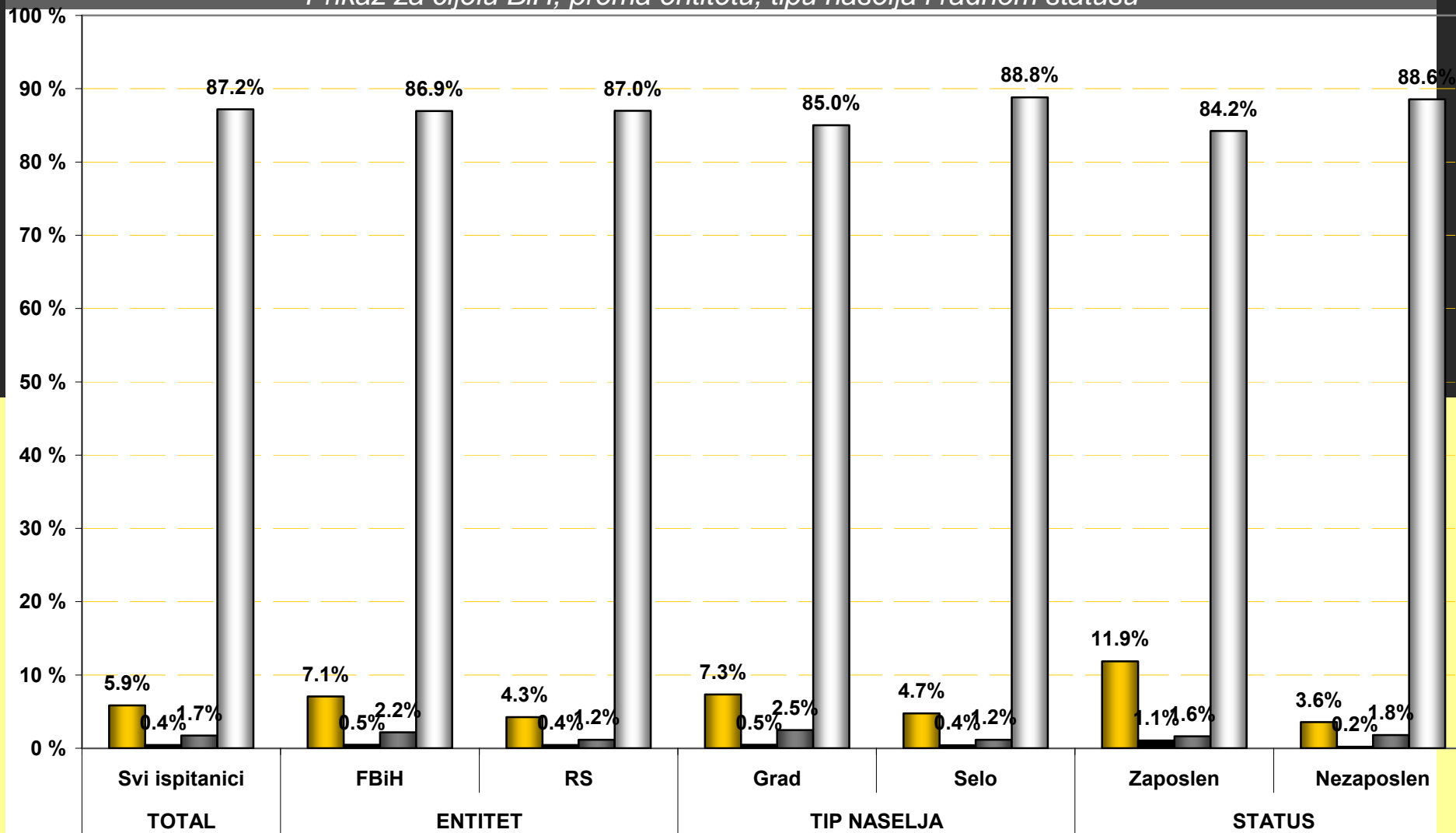
Samo oni koji ne bi prijavili N=726

■ Zaposlen ■ Nezaposlen

P9. Da li ste ikada bili izloženi slijedećim oblicima zlostavljanja od strane vašeg poslodavca na radnom mjestu?

Prikaz za cijelu BiH, prema entitetu, tipu naselja i radnom statusu

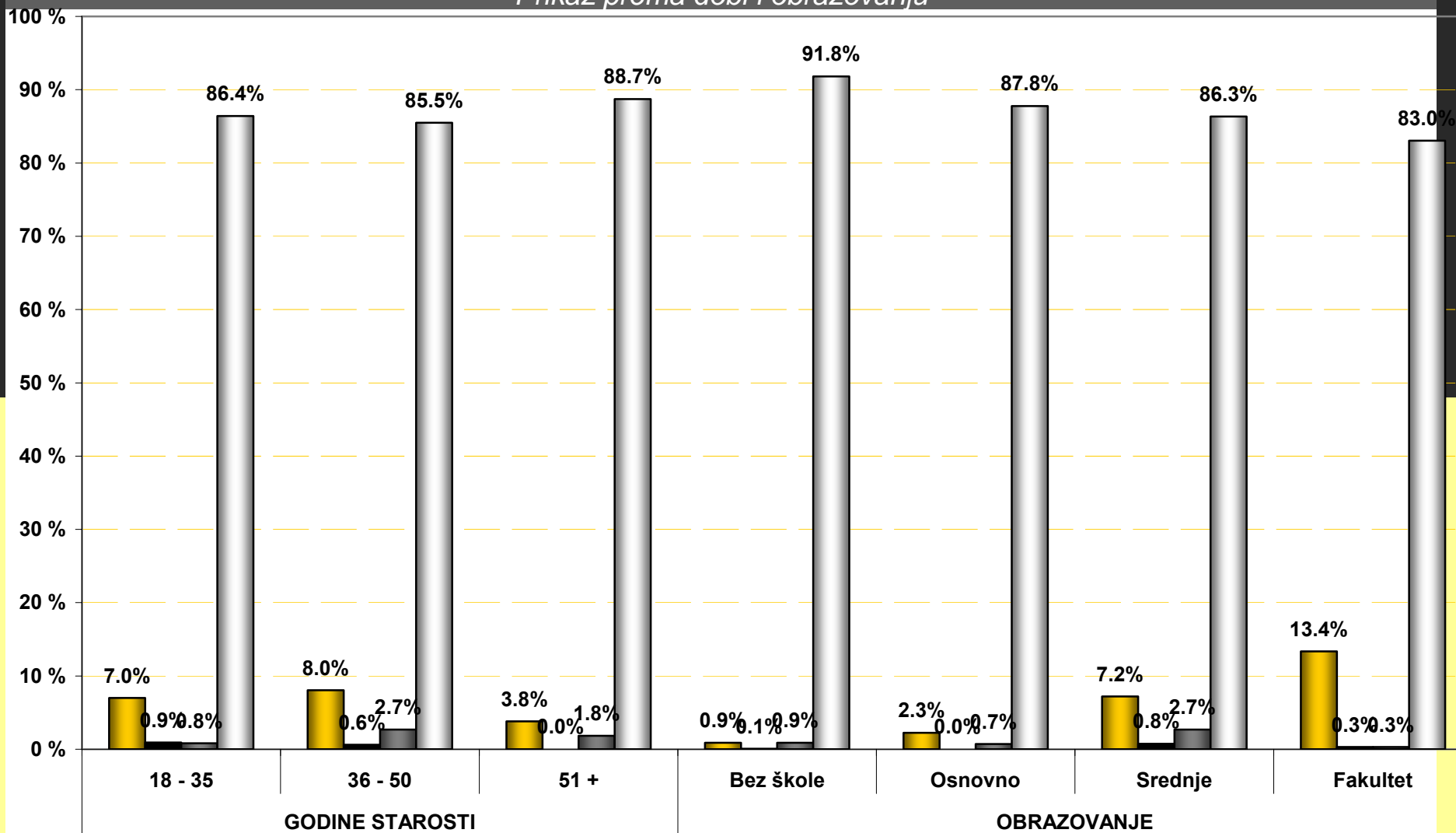
N=1550

■ PSIHIČKO ZLOSTAVLJANJE ■ SEKSUALNO UZNEMIRAVANJE ■ FIZIČKO ZLOSTAVLJANJE □ NIŠTA OD NAVEDENOG

P9. Da li ste ikada bili izloženi slijedećim oblicima zlostavljanja od strane vašeg poslodavca na radnom mjestu?

Prikaz prema dobi i obrazovanju

N=1550

■ PSIHIČKO ZLOSTAVLJANJE
 ■ SEKSUALNO UZNEMIRAVANJE
 ■ FIZIČKO ZLOSTAVLJANJE
 ■ NIŠTA OD NAVEDENOG

Usporedba sa podacima iz Labour Force Survey-a

Izvor podataka: Labour Force Survey, 2006.

U ovom istraživanju osoba koja radi na crno je definisana na slijedeći način : Sve osobe koji su zaposlene prema ILO (International Labour Organization) kriterijima, a nemaju ni zdravstveno, ni penziono osiguranje.

Procjena broj osoba koje rade na crno:

Od ukupnog broja zaposlenih (N = 810 792 ili 23.9% od cijele populacije), njih 30,1% ne ostvaruje pravo na zdravstveno osiguranje (N=244 186), a 33.3% ne ostvaruje pravo na penziono osiguranje (N=269 813).

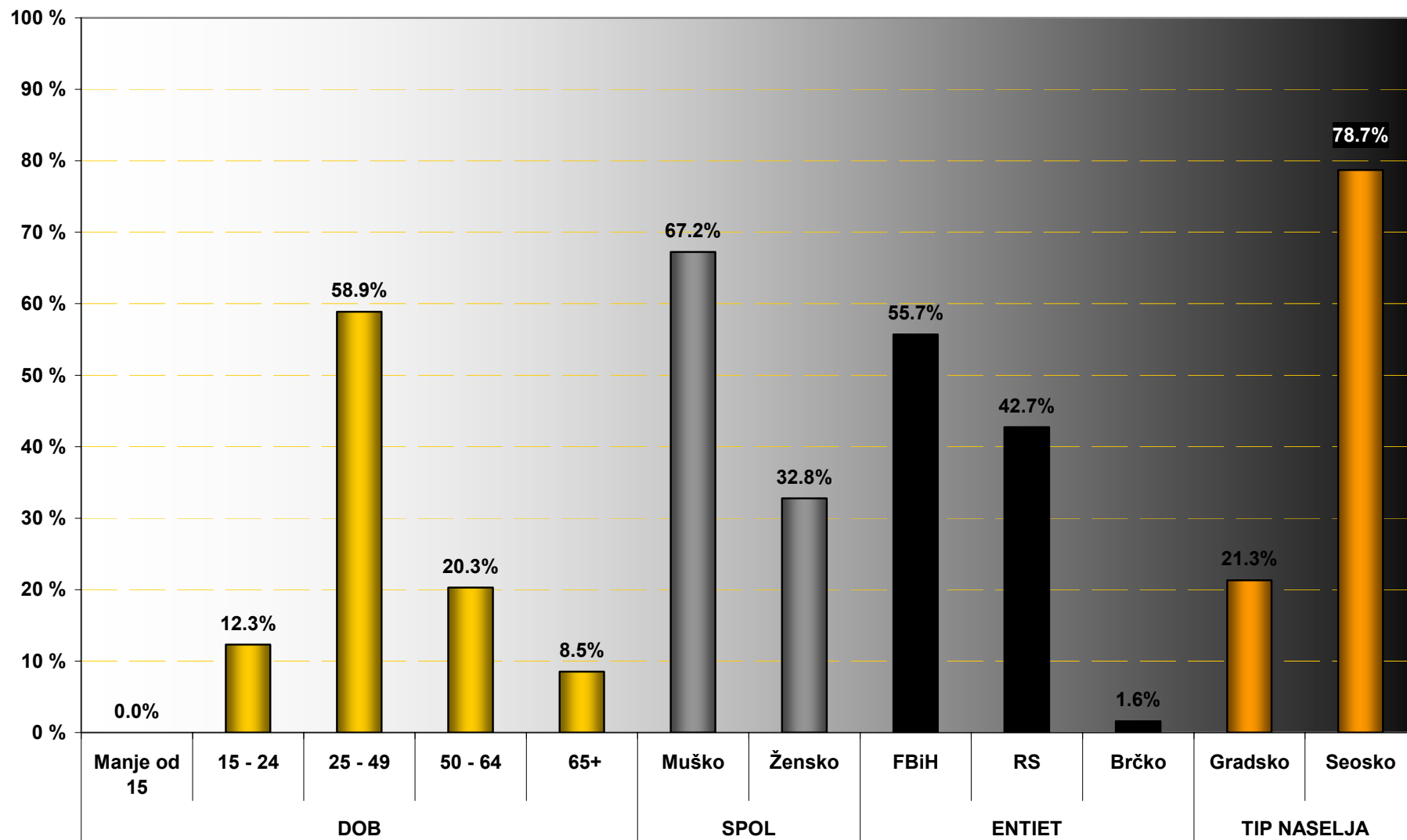
Stoga, broj onih koji rade na crno iznosi 241 740, što je 29.8% od ukupnog broja zaposlenih.

Posmatrano s obzirom na cijelu populaciju, 7.1% ispitanika radi na crno.

U pogledu profila osoba koje rade na crno, i ovo istraživanje pokazuje da na crno češće rade mlađe osobe (u dobi između 25-49), osobe muškog spola, te one koje žive u Federaciji BiH i seoskim područjima.

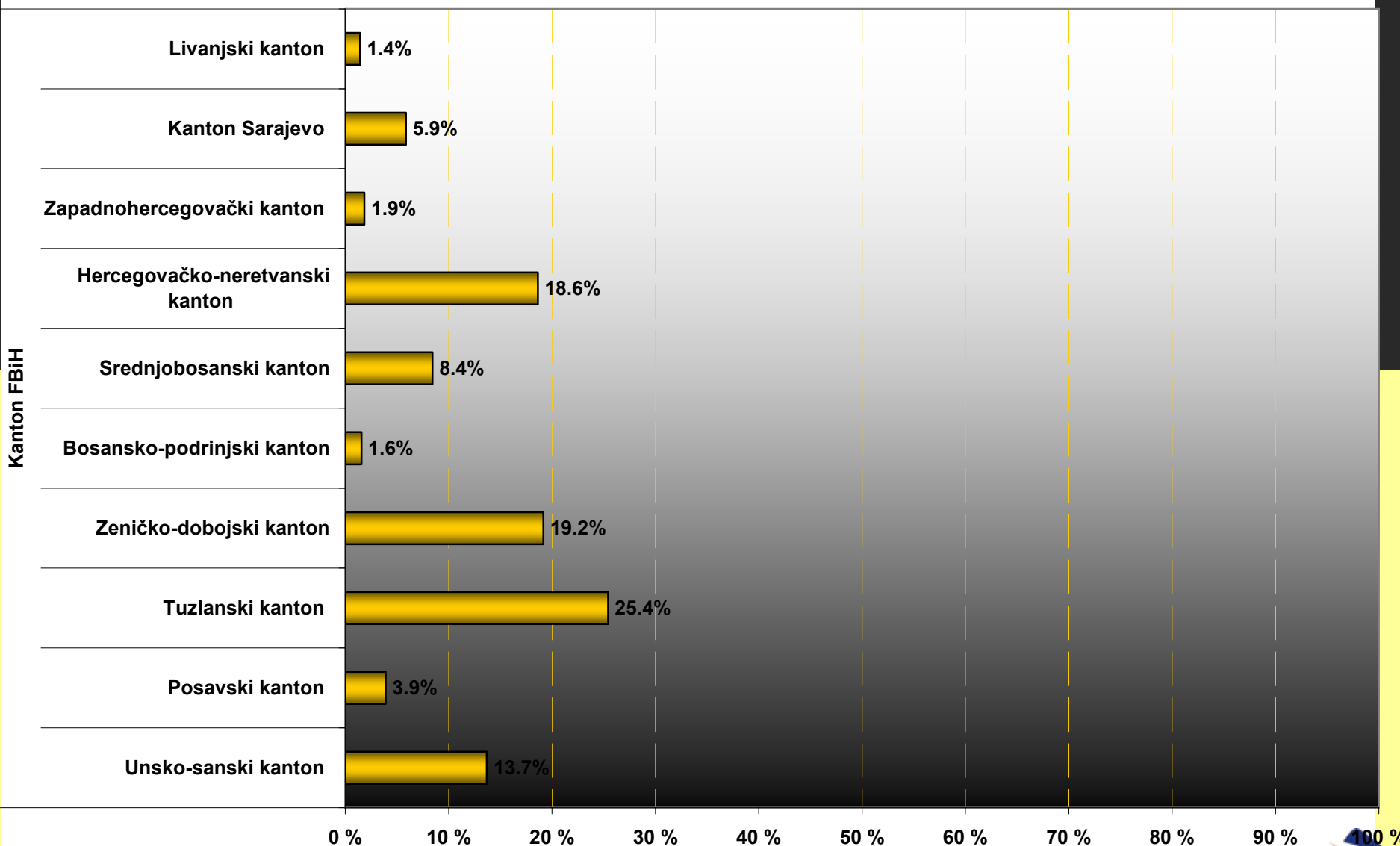
Profil osoba koje na crno prema dobi, spolu, entitetu i tipu naselja

Samo oni koji rade na crno N= 241 740

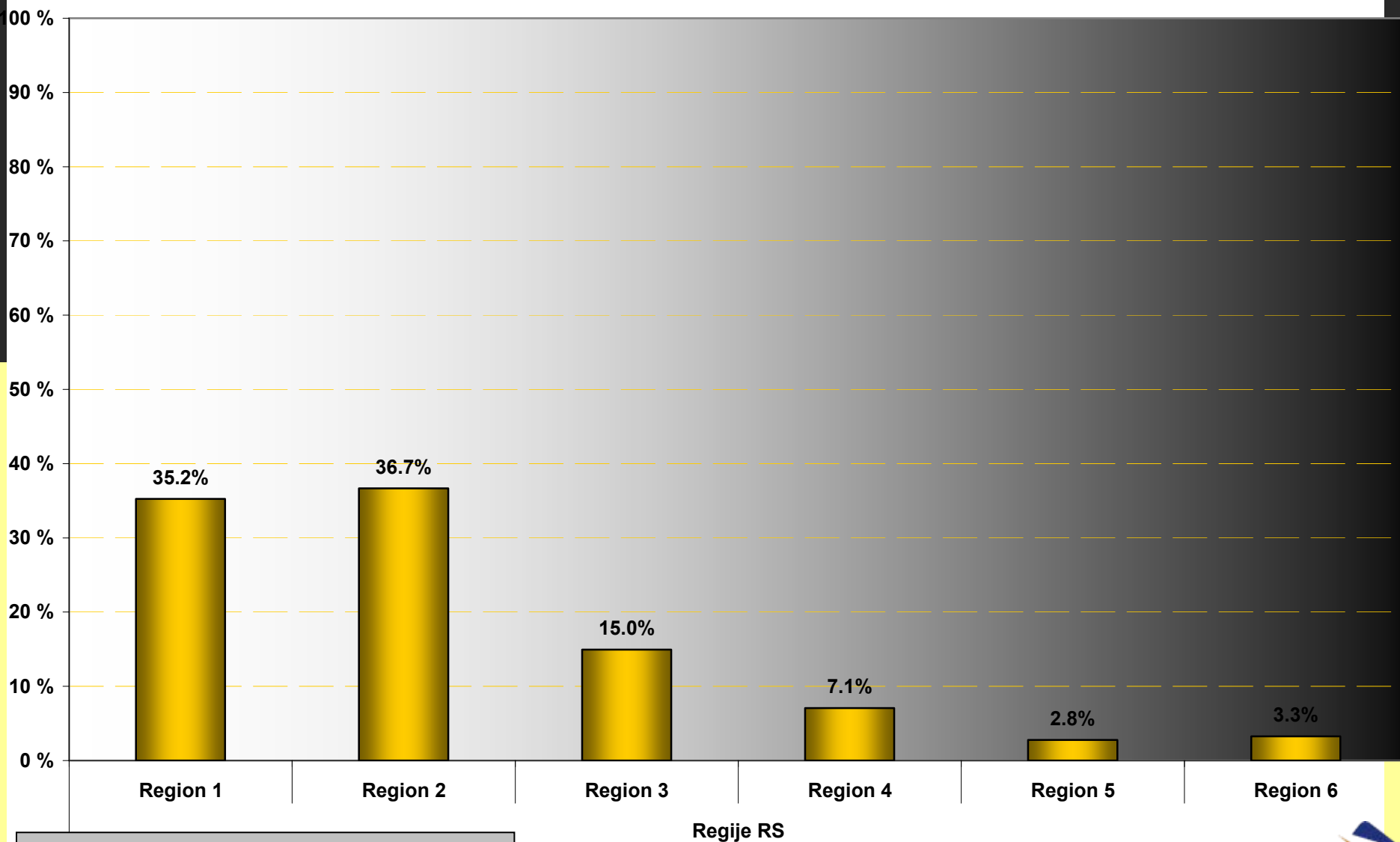
Procenat osobe koje rade na crno u FBiH – Prikaz prema kantonima

Samo oni koji rade na crno u FBiH N= 134 664

Procenat osobe koje rade na crno u RS – Prikaz prema regionima

Samo oni koji rade na crno u RS N= 103 305

